

Skilting av landbruksveier

Grunnleggende bestemmelser

Ettersom eierne av veien, etter veilovens § 54, er pliktige i å holde veien i stand og sørge for sikker ferdsel, er det noen ganger lurt, og andre ganger viktig, å gi brukerne informasjon.

Skilting regnes som et sikringstiltak i *Normaler for landbruksveier med byggebeskrivelse*. Husk at en vei uten bom eller presiserende skilt, regnes som åpen for allmenn ferdsel (lov om friluftslivet - §§ 2 og 4).

Veier med bom og skilting begrenser allmenhetens bruk og skogeiers/veilagets ansvar. Offentlig godkjente skilt gir den sterkeste rettsikkerheten (§§ 3 og 45 i skiltforskriften), men det er uvanlig å få godkjent offentlig skilting på private veier. Unntaket er *forbudt for motorvogn (306.0)* med et tilhørende underskilt som settes opp i forbindelse med en bom. Stort sett må skiltingen gjøres etter privatrettslige prinsipper.

Privatrettslig skilting

Veitrafikkloven § 5 fjerde ledd sier: «Offentlige trafikkskilt, signal eller oppmerking må ikke brukes på eller ved vei uten tillatelse fra vedkommende myndighet».

Privat skilting på landbruksveier innebærer at ønsket informasjon blir formidlet klart og tydelig, men uten at skiltingen kan forveksles med offentlige skilt og signaler (størrelse, form og farge).

Ved bruk av like skilt eller skilt som minner for mye om offentlige skilt, kan skiltmyndighet kreve skiltene fjernet eller fjerne dem uten varsel.

Ut over det, er det ingen skrevne lover og regler for privatrettslig skilting, da de regnes som veiledende og som informasjons-skilt. Skiltingen kan riktignok ikke legge føringer som er ulovlige med hensyn til regelverket.

Et eksempel på privatrettslig skilting med hensikt å begrense allmenhetens motorferdsel på veien. Foto: Martin Bråthen

Formålet til privatrettslige skilt er å få brukerne av veien til å følge lover og regler, eller gi viktig informasjon.

Noen tips:

- benytt kvadratiske skilt
- benytt farger som gir god lesbarhet
- benytt en tekststørrelse som er lesbar fra en naturlig distanse fra kjøretøyene
- tekst og symbol må være forståelig og entydig for å gi grunnlag for håndheving og være juridisk holdbar

Husk: For å håndheve at andre følger reglene for veien din, kreves det godkjenning for håndhevingen. Dette kan for eksempel være å kreve inn gebyr for brukere som ikke har betalt bomavgift (se § 56 i veglova). Og du må for eksempel ha godkjenning fra politi før bestilling av borttauing.

Plassering av permanente skilt

Naturlige plasser å få oppført skilt, er på plasser med god sikt, men også lav hastighet. Derfor er det naturlig å plassere et skilt kort inne på veien etter avkjøringa. Hvis sjåførene av lastebilene skal ha mulighet til å stoppe og lese skiltene, bør skiltet plasseres minst 30 meter inne på veien for å unngå farlige situasjoner. Hvis veien har en bom, er det naturlig å sette opp skilt i forbindelse med denne.

Høyden på stolpen bør sikre at skiltet synes over naturlig vegetasjon. Plassering med tanke på veivedlikehold innebærer at skiltet bør settes opp på utsiden av grøfta.

Informasjonsskilt som begrenser bruk av kjetting på trebrua. Foto: Martin Bråthen

Ved risiko-/aktsomhetspunkter på veien, må skiltene komme et stykke før, men ikke så langt unna at skiltet virker irrelevant innen det aktuelle punktet. Nedenfor ser du noen eksempler:

- bruer
- strekker med bratt stigning over lengre distanse
- områder med bratte fyllinger
- områder med ekstra bæresvak mark og risiko med svake kanter
- uoversiktlige kryss
- enden av veien, ved for eksempel at en traktorvei fortsetter videre fra snuplass

Midlertidig skilting

En skogsvei sitt hovedformål er tømmertransport. Når profesjonelle tømmerkjøpere står for ei drift, er det innarbeidete rutiner rundt informasjonsskilting.

Skilting med humoristisk vri på skogsbilvei. Ved ei ulykke, som at tømmertransportør kommer borti en feilparkert bil, kan det rettslig slå uheldig ut at skiltet antyder sivile tiltak utenfor lovlige rammer. Skilt saklig og presist! Foto: Håkon Bjerke

Ved egen hogst eller bruk av entreprenører utenfor tømmerkjøperkjedene, er det viktig å få opp skilt som reduserer hastigheten, og som belyser aktiviteten og farer lenger inn på veien.

På veier for populære rekreasjonsmål er det også behov for å sette opp skilt ved veikrysset, møteplasser og snuplasser, for å hindre uønsket parkering som hindrer tømmertransporten.

Det viktigste midlertidige skiltet, er i forbindelse med teleløsningen eller i perioder med mye nedbør. Da anbefales det på det sterkeste at veien stenges fysisk og at det skiltes for å hindre alle typer motorisert transport, for å unngå ødeleggelser av veien.

Om skiltingen er for å redusere kjørehastighet, unngå belastning på veiskulder, hindre trafikkering i teleløsning eller sikre at kjøretøyets hjulsett kommer sentrisk over bjelkene på brua, så skal skiltingen hindre ulykker og skader både for brukerne av veien og veien i seg selv. Skilting er lurt!

Et viktig, enkelt og forklarende skilt satt opp i forbindelse med bom. Foto: Mathisen Eidsvold verk Ans

Les også om privatrettslig skilt på merkefabrikken.no